

Obecní úřad: Moravské Křižánky 116, Křižánky 592 02, tel.: 561 202 247, web: www.obeckrizanky.cz, e-mail: obec.krizanky@worldonline.cz, úřední hod: Po-Pá: 7-15 hod, Po: 16-18 hod, IČO: 00531677

Okénko starosty

Vážení spoluobčané,

dostává se Vám do ruky zářijové číslo Novinek. Tentokrát se budu věnovat problematice odkanalizování naší obce.

V minulém týdnu se ve schránkách domácností v Křižánkách objevila anketa od občanů obce, která se dotazuje na preferovaný způsob řešení odpadních vod.

Otázka je přitom jednoduchá, výběr byl stanoven na dvě možnosti. Na centrální čistírnu a na domovní čistírny. Dopis dále obsahuje názor, že je obec vedena ohledně realizace investičních projektů špatně.

Chtěl bych požádat všechny občany naší obce, abychom si uvědomili, že jsme skutečně malá obec a ač spravujeme území obdobně velké, jako mají i některá města, městem nejme a nemáme hlavně ani městské rozpočtové příjmy. V obci je přitom zastavba roztroušena prakticky po celé nezálesněné části katastrálního území a více jak polovina domů není obydlena trvale občany obce a příjmy do rozpočtu plynou pouze na tyto občany. Specifické jsou u nás i odtokové poměry, vlastnické poměry i rozsah povodňového území.

Pokud jde o odpověď na samotnou anketní otázku tak ta je velice jednoduchá. Asi každý z nás by si přál, aby mu k domu vedlo potrubí, kam se spláchne veškerá znečištěná voda a dál již nemusí nic řešit. Otázka preferencí je zde přece jasná. Druhou částí celé problematiky je však fakt, zda je přání realizovatelné a případně s jakými problémy.

Studie odkanalizování novou samostatnou kanalizační větví předpokládá přibližně 8 km gravitačního řádu, 1,5 km tlakové kanalizace a necelý kilometr domovních přípojek. Samotné vedení nového kanalizačního řádu by si vyžádalo na mnoha místech položení do výkopu na soukro-

mých pozemcích, většinou zahrad před domy. Zde by musely být například i kontrolní šachty s přístupem správce pro případ čišťení či dalších problémů. Složitá by byla i záležitost umístění objektu centrální čistírny, samospádem odpadní voda doteče do míst, která jsou pravidelně zaplavovaná vodou. A tak by se i tento problém musel poměrně složitě řešit například protipovodňovým valem kolem ČOV či dalším čerpáním odpadní vody. Také případná dotace není žádnou výhodou. V anketě popisované procento dotace z fondů EU a státního rozpočtu obsahuje pouze podíl z tzv. uznatelných nákladů. Právě tento typ projektů přitom zahrnuje velké množství i těch tzv. neuznatelných, tedy těch, které dotace neproplácí. Dovolím si odhadnout, že podíl finančních prostředků obce i po získání dotace může přesáhnout i 40 milionů korun. Raději to ještě dovysvětlím. Tato odhadovaná částka je ta, kterou by obec navíc zaplatila ze svého, nikoliv kolik by to celé stálo.

Tuto částku nemáme a proto by bylo nutné si ji půjčit. Pokud by nám vůbec nějaká banka tyto peníze půjčila, obec by spadla hned následující rok po získání půjčky do režimu zákona o rozpočtové odpovědnosti, kdy by do rozpočtu obce výrazně začalo zasahovat Ministerstvo financí. V extrémním případě by hrozilo i pozastavení příjmů obce. Na dlouhou dobu by každopádně obec mohla zapomenout na další dotace a na nějaké další rozvojové projekty.

Navíc by realizace celého projektu zajištění odvedení odpadní vody pouze z části domů v obci a stále hodně nemovitostí by vyřešeno nebylo.

Úplně jsem vynechal téma následného provozu celého kanalizačního řádu a cent-

rální čistírny odpadních vod, který s sebou nese mnoho specifických problémů a rozhodně není levnou záležitostí

Chtěl bych zdůraznit, že se způsobem čišťení odpadní vody se zabývám po celou dobu, co působím v zastupitelstvu obce. Navštívil jsem mnoho obcí, mnoho centrálních čistíren i řadu obcí, které řeší tuto problematiku odlišně. Řadu těchto návštěv se mnou absolvovali i členové zastupitelstva obce.

Nevím, z čeho přesně pramení nedůvěra a názor, že nehledáme to nejlepší řešení pro Křižánky.

Obec naší velikosti přitom nemá ze zákona povinnost budovat systém pro likvidaci odpadních vod. To zde samozřejmě neuvádím kvůli tomu, že se tímto problémem nechci zabývat, ale proto, že aby nás zase někdo neobviňoval ze zanedbávání zákonných povinností.

Naopak rozhodně není zákonné mít tzv. proraženou jámku a vypouštět odpadní vodu do trativodu. Podobně je na tom i vypouštění odpadní vody do stávající jednotné kanalizace. I zde velice brzy skončí uvedená možnost. Záleží jenom na vodoprávních úřadech a na státním podniku Povodí Moravy, jak dlouho nám bude tuto věc tolerovat. Současné povolení, které se snažíme nyní prodloužit, končí již tento rok.

Proto přichází zastupitelstvo obce s řešením likvidace odpadních vod, které je pro domácnosti téměř srovnatelné. Domovní čistírny za poslední roky prošly velkým vývojem a ve výsledcích čišťení dosahují hodnot blízkých hodnotám z čistírny centrální. Jasně jsem psal v minulých novinách, že ve voda odtékající z ČOV bude v místech, kde je to možné, napojena na stávající jednotnou kanalizaci. Na mnoha místech se s projektantem budeme snažit najít i řešení pro případné rozšíření kanalizačního řádu. Samozřejmě dle množství zájemců o ČOV. Tolik prokláný zásak vyčištěné vody tak bude připadat v úvahu především tam, kde tečou již dnes nepoměrně znečištěnější odpadní vody přepadem z jímek. I tak každý zásak bude řešený samostatným posudkem, který vyloučí ohrožení vodních zdrojů.

Uvedené řešení je přitom nepoměrně levnější, výrazněji finančně podporované ze strany státu a pro občany provozně levnější než stočné u centrální čistírny. Zodpovědný uživatel ČOV nepozná rozdíl proti zodpovědnému uživateli centrální čistírny. O ČOV se přitom vzdáleným monitoringem bude starat obec. Majitel navíc získá možnost využití vyčištěnou vodu třeba pro závlivku nebo pro splachování atd. Výhoda oproti případné kombinaci řešení (část centrálně a část decentrálně) je i stejný přístup a stejné ovládání a obsluha pro všechna místa. I to činí z navrženého řešení provozně levnější záležitostí.

Chtěl bych však sdělit to nejdůležitější.

O projekt ČOV má letos zájem rekordní počet obcí a to i daleko větších. Pokud budeme přelápat na jednom místě, tak již ani na tento způsob nezbydou ve státním fondu peníze. Protože máme poměrně hodně přihlásek, přijede projektant postupně řešit jednu nemovitost za druhou již v říjnu.

I když byla uzavěrka přihlásek do konce srpna, stále je možné se přihlásit. Čím více přihlášených, tím větší úvazek bude možné vytvořit pro nové pracovní místo správce ČOV. To je ostatně i další výhodou systému ČOV oproti centrální čistírně, kterou by spravovala s největší pravděpodobností externí firma. Obec zřizuje v tomto týdnu jednu referenční instalaci ČOV na svém objektu. Případní zájemci si mohou domluvit prohlídku u starosty obce či jiného člena zastupitelstva.

V anketě je zmínka o možnosti nákupu levnější ČOV. Ano i levnější se dá ČOV koupit, nicméně uvedená cena odpovídá projekčním pracem, výkopovým pracem, betonové desce, dmuchadlu, ceně přípojek, sondy, zařízení pro vzdálený monitoring a dalším nezbytným součástem. I obec se bude snažit zakoupit při realizaci projektu tu nejlevnější a přitom funkční variantu.

A samozřejmě, je možné si ČOV zakoupit a instalovat ve vlastní režii. Sám si nechat vyřídit projektovou dokumentaci a příslušné povolení. Na jednotnou kanalizaci však bude možné napojit pouze zařízení, které bude mít online monitoring, aby se zamezilo stavu, kdy majitel čistírny vypne a začne ji využívat jako septik a obec následně zaplatí pokutu za vypuštění fekálií do řeky Svratky.

Vážení spoluobčané, snažil jsem v mém dnešním příspěvku alespoň částečně nastínit celou problematiku ohledně odkanalizování obce. O celé záležitosti by se přitom dalo napsat ještě mnoho dalších řádků. Snad se mi tedy povedlo alespoň to nejdůležitější sdělit. Samozřejmě i nadále platí nabídka z minulých Novinek. Kdo má k celé záležitosti nějaký dotaz, může se na mě obrátit. Nebudu vám nikdy tvrdit, že systém domovních čišťíren odpadních vod se vzdáleným monitoringem je věc bezchybnou skvělou a záračnou. Takový ani tento systém není. Má celou řadu problémů. Ale to mají všechny systémy, žádný není ideální. Systém, pro který se rozhodlo zastupitelstvo obce, je investičně i provozně systémem nejlevnějším, jak pro obec, tak pro občany obce. Zároveň tento systém ani nevylučuje do budoucna vybudování centrální čistírny odpadních vod. Po zkušenostech, které mám za tu dlouhou dobu, po kterou coby starosta naší obce vedu, však musím konstatovat, že centrální ČOV se samostatným kanalizačním řádem v Křižánkách vybudovat neumím a nedokážu. Musel by jej tedy realizovat v roli starosty někdo jiný.

Jan Sedláček, starosta obce

Krátce

Pilotní projekt sociálního bydlení, který jsme realizovali po dobu více jak tři let společně s Ministerstvem práce a sociálních věcí je úspěšně u konce. Končí tím i dotace na doprovod seniorů k lékaři. Odvozy k lékařům budou od 1.10. 2020 zpoplatněno částkou 70,- Kč za jednu jízdu. Zájemci mohou volat OÚ na tel. číslo 561202247 nebo na 739302306.

Zářijová Kavárnička dříve narozených se ve středu 30.9. ruší.

Prosíme o udržování pořádku na hřbitově, na odpady (i bio) jsou určeny kontejnery pod hřbitovem.

Každou neděli bude od 18:30 ve škole probíhat pravidelné cvičení s paní Librovou.

V úterý 29.9. zahajuje další semestr Univerzity třetího věku. Noví zájemci se mohou přihlásit na OÚ. Tématem letošního semestru jsou Rituály evropských královských rodů.

PŮJČOVNÍ DOBA KNIHOVNY

ÚTERÝ	13.00	15.00
STŘEDA	13.00	15.00
ČTVRTEK	8.00	10.00

JINÉ DNY PO TELEFONICKÉ DOHODĚ – 561 202 247

Realizuje obec zbytečné projekty?

I v tomto článku se vrátím k anketě ohledně domovních čistíren. V dopise je mimo uvedeno, že obec realizuje projekty, které nejsou nezbytné a jsou až jakousi nástavbou. Jak jsem pochopil z dopisu, jedná se o problematiku výstavby bytů, obecní kavárny a komunitního centra. Na kritiku vedení obce má samozřejmě každý právo.

Přesto se pokusím v následujících řádkách aspoň trochu uvedené projekty obhájit. V obecní rovině si je třeba uvědomit, že dotační finanční prostředky nikde nečekají, až si pro ně obce přijdou a utratí je. Každý projekt znamená velké množství práce, času a poměrně malou šanci na úspěch. Po případném úspěchu přichází další velké množství starostí a to s přípravou, realizací i následným provozem. U většiny projektů přitom platí, že máte k dispozici pouze jednu příležitost, která se v budoucnosti neopakuje. Příkladem může být v anketě zmiňované komunitní centrum, v rámci kterého budujeme ve stodole Panského domu kulturní sál, který Křižánkám chybí. O tento projekt s dotací 95% se dalo reálně požádat pouze jednou jedinkrát. Šance na tuto dotaci v podobné výši nikdy před tím nebyla a ani nejspíš už nikdy nebude. Křižánkám se podařilo v konkurenci řady jiných obcí v boji o tyto peníze uspět. Kulturní sál přitom potřebujeme, protože původní sál v Hostinci za řekou již neexistuje. Opravená nemovitost zároveň přispěje ke zlepšení vzhledu centrální části obce. Vytvoří se zázemí pro místní spolky, pro školu, pro knihovnu, pro divadelní představení či pro koncerty a další. Všechny tyto aktivity v Křižánkách citelně chybí. Přitom právě tyto aktivity utužují společenství naší obce. Zároveň bude možné prostory komerčně pronajmávat, aby se zaplatil provoz a stavba také něco přinesla do rozpočtu. Ani provoz této stavby tedy nebude pro obec v žádném případě prodělečný.

Podobně je tomu i u kritizované výstavby bytů ve stávajících nemovitostech. I na

tyto projekty jsme získali řadu různých dotačních titulů. Bytová výstavba nám přináší do obce nové občany, případně umožňuje stávajícím, aby zůstali. Podařilo se nám otočit desítky let trvající negativní trend úbytku našich obyvatel. Vracíme také život tam, kde původně byl. Nemusíme kvůli tomu zabírat plochy za obcí a nechávat trvale neobydlený střed obce. Každý rok se přitom překlápí několik nemovitostí využívaných k trvalému bydlení do kategorie chat a chalup. Tento trend jenom těžko zastavíme, na to jsou Křižánky příliš chalupářsky atraktivní obcí. Můžeme jej aspoň zmírnit. Věřím tomu, že lidé, kteří mají Křižánky rádi, návrat života do jednotlivých částí obce vítají. Bez lidí samostatnost vesnice rozhodně neudržíme.

U bytů ostatně také platí i finanční výhodnost. Nemovitosti patří mezi nejlépe uložené finanční prostředky a zároveň z nájmu a z počtu trvale bydlících obyvatel máme příjem prostředků do obecní kasy. A to nemalý. Obsazené byty přinesou obci ročně přes 900 tis. Kč. A i když část prostředků každoročně věnujeme na údržbu těchto nemovitostí, stále je velká částka důležitým příjmem naší obce.

A takto bych mohl pokračovat dál. Snažíme se, aby dostupné finanční prostředky z různých dotačních titulů pomáhaly obci a posouvaly ji dál. A obec také postupně díky svému majetku bohatně. Ostatně proto svoji práci dělám, protože mám naše Křižánky rád a chci aby vzkvátaly, posouvaly se dál a nadále bohatly. Ve vedení obce jsem i se čtyřletým obdobím v roli místostarosty 18 let. Při pohledu zpět bych řadu věcí udělal jinak. Nic zásadního bych však neměnil a za svoji práci se rozhodně nestydím.

Jan Sedláček – starosta obce

Rozloučení s prázdninami

Dne 29. 8. jsme se sešli na místním Vyletišti, abychom se rozloučili s letošními prázdninami. Pro děti jsme si připravili několik soutěží. Jednu soutěž si pro děti připravili místní hasiči, druhou fotbalisté a poslední naše ženy. S hasiči si děti vyzkoušely stříkání ha-

dicí, s fotbalisty se učily střílet góly a s ženami přenášely neposedné balónky na lžičkách. Soutěže s balónky se zúčastnilo i několik maminek. Po celou dobu byl dětem k dispozici i skákací hrad. Po setmění jsme zapálili pro děti i dospělé velký oheň.

Celé zábavné odpoledne se pomalu přechýlilo do neméně zábavného večera s hudbou, který nám bohužel zkrátilo špatné počasí.

Děkujeme všem, kteří se na akci podíleli a kteří nám pomohli akci uskutečnit, děkujeme obci Křižánky

za pomoc a vstřícnost, dále děkujeme všem sponzorům za pomoc a podporu v neposlední řadě děkujeme všem, kteří se akce zúčastnili. Budeme se těšit opět za rok.

ČSŽ Křižánky

Rozloučení s prázdninami

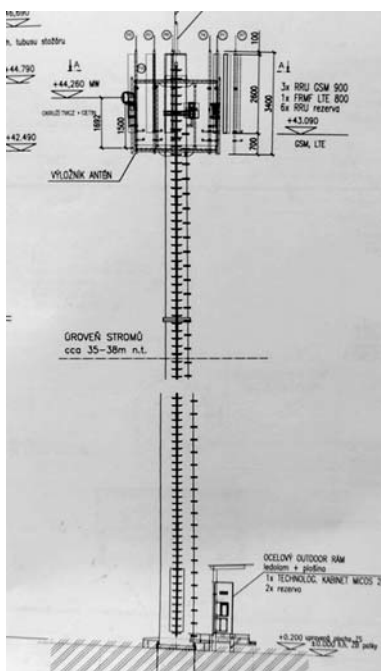
Grilování pstruhů

Naši rybáři předposlední prázdninovou sobotu uspořádali "Grilování pstruhů". Na hrázi Kyšperského rybníka příjemně odpoledne strávilo několik desítek lidí. Výborní pstruzi, dobré pivo a ostatní občerstvení umocnilo dobrou náladu. Poděkování patří všem, kteří akci připravili a uskutečnili! Děkuji rybářům a těšíme se na další setkání. *Za zúčastněně J. Koudelková*

Bude v Křižánkách konečně kvalitní signál?

Boj o signál postoupil do další fáze a to hned na dvou frontách. T-mobile s O2 bude v nejbližších dnech podávat žádost o povolení na vysílač v lese nad obcí. Vodafone čeká na oficiální vyjádření od památkářů po jejich předběžném souhlasu na vysílač na škole. Sice to ještě není úplné finále, ale takto blízko úspěchu jsme ještě nebyli.

ŽIVÁ JÓGA

SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA LEKCE JÓGY
KAŽDÝ ČTVRTEK
OD 18:00 DO 19:30

Co budete potřebovat? Jen vlastní podložku na cvičení, lehkou deku a pohodlné oblečení.
Cena za 90 min. lekce je 80,- Kč

Centrum Křižanky